

ඩේවිඩ් නෝර්ත් සමග සම්මුඛ සාකච්ඡාවක්

සමාජවාදය ද මිලේච්ඡත්වය ද: ගෝලීය කැලඹීම් පිලිබඳ ආවර්ජන

Socialism or Barbarism: Reflections on Global Disorder

2018 පෙබරවාරි 6

2017 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී ඩේවිඩ් නෝර්ත් සකොට්ලන්තයේ සෙන්ට් ඇන්ඩ්‍රූස් විද්‍යාලයේ දී ඔක්තෝබර් විප්ලවයේ ශත සංවත්සරය පිලිබඳව දේශනයක් කලේ ය. දේශනයට පෙර ඔහු, එහි ආර්ථික සමාජයේ නිල ප්‍රකාශනය වන, *සෙන්ට් ඇන්ඩ්‍රූස් ඉකොනොමිස්ට්* නම් සඟරාවේ ප්‍රධාන කර්තෘ ඇඩම් ස්ට්‍රෝම් ගේ ප්‍රශ්නවලට පිලිතුරු දෙමින් සාකච්ඡාවකට සම්බන්ධ විය. අප මෙහි පලකරන්නේ එම සඟරාවේ නිල වෙබ් අඩවියේ [thestandrewseconomist.com] 2017 නොවැම්බර් 26 දා පලවූ එම සාකච්ඡාවේ ලිඛිත පිටපත ය.

ප්‍රධාන කර්තෘ ඇඩම් ස්ට්‍රෝම් මේ සතියේ, මාක්ස්වාදී විද්වතුන් ද, ක්‍රියාකාරී විප්ලවවාදී සමාජවාදියෙකු ද ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ සභාපති ද වන ආරාධිත කථික ඩේවිඩ් නෝර්ත් සමග සාකච්ඡාවක් කරයි.

පසු බිම

ඇඩම් ස්ට්‍රෝම්: අපට ඔබ ගැන යමක් කියන්න, ඔබ පුවමයෙන්ම සමාජවාදී දේශපාලනයට යොමුවූහේ කොතොම ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ත්: මා අයත්වන්නේ 1960 ගනන් වලදී දේශපාලනිකව රැකිකලීකරනය වූ පරම්පරාවකට ය. මගේ පරම්පරාව සැබවින්ම එකල ගෙන යමින් තිබුණු වියට්නාම් යුද්ධයෙන් ඔහෙවින් කම්පනයට පත්ව සිටියහ. එහෙත් වඩා මූලික කාරනය, මෙම රැකිකලීකරනය ෆැසිස්ට් වාදයේ ද දෙවන ලෝක මහා යුද්ධයේ ද නයංකර විනාශකාරීත්වයට දැක්වුණු ප්‍රතිචාරයක් වීමය. කෝට් ගනන් ජනසාතන, යුදෙව්වන් මූලෝත්පාටනය කිරීම සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය ආහාරක්ෂිත [ජපානයේ] නගර දෙකක් මත ට පරමාණු බෝම්බ දෙකක් හෙලීම අපකෙරේ ඔරපතල බලපෑමක් ඇති කලේ ය.

මේ මෑත ඉතිහාසය අප කාලීන සිද්ධීන්ට දැක්වූ ප්‍රතිචාරය කෙරේ බලගතු බලපෑමක් ඇති කලේ ය. මෙම ඓතිහාසික සන්දර්භය තුල, එක්සත් ජනපදය වියට්නාමයට එරෙහිව මෙහෙයවූ රුදුරු යුද්ධය, ලිඔරල් කොම්යුනිස්ට් විරෝධය මුලුමනින්ම අවමානයට පාත්‍ර කලේ ය.

එක්සත් ජනපදය කරන්නේ 'හිදුකස් ලෝකය' ආරක්ෂා කිරීම යන කියාපෑමට පලල් ශිෂ්‍ය තරුණ කොටස් අතර විශ්වාසය මුලුමනින්ම හැකි විය. ධනවාදයට සහ අධිරාජ්‍යවාදයට විකල්පයක් සෙවූ තරුණයින් අතර සමාජවාදය ප්‍රමාණිව ජනප්‍රිය වූ යේ ය.

එහෙත් සමාජවාදය යනු කුමක් ද? රුකියානු විප්ලවයේ ආදර්ශය තිබුණි. එහෙත් ස්ටැලින්වාදී ඒකාධිපතිත්වය බොහෝ දෙනා මෙහෙයවූයේ විප්ලවය ශක්‍ය විකල්පයක් දැයි ඔරපතල ලෙස සැක කිරීමටය. රුකියානු විප්ලවයේ ඉරනම එතරම්ම කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්නයක් වූයේ ඒ නිසයි. එම ප්‍රශ්නයට පිලිතුරු

සැපයිය හැකි වූයේ ස්ටැලින්වාදයට එරෙහිව ට්‍රොට්ස්කිගේ අරගලයේ ඉතිහාසය අධ්‍යයනය කිරීම තුලිනි. මේ සඳහා ඔහුගේ *Revolution Betrayed* (විප්ලවය පාවාදීම) වැනි පොත් කියවිය යුතු විය. එවිට පැහැදිලිවූ කරුණ නම් ස්ටැලින්වාදය සහ නිලධාරීවාදී ඒකාධිපතිත්වය සමාජවාදී විප්ලවයේ අනිවාර්ය විපාකය නොවූ බව ය. එම ඉතිහාසය හැදෑරීම මා මාක්ස්වාදියෙකු සහ ට්‍රොට්ස්කිවාදියෙකු බවට පත් කලේ ය.

ඇඩම් ස්ට්‍රෝම්: සමාජවාදී සමානතා පක්ෂයේ අරමුණ මොනවා ද? පසු ගිය කාලයේ දී පක්ෂය විකාශනය වූයේ කෙසේ ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ත්: සමාජවාදී සමානතා පක්ෂය හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුටේ සමග දේශපාලන සහෝදරත්වයෙන් යුක්තවේ. ලියොන් ට්‍රොට්ස්කි 1938 දී හතරවන ජාත්‍යන්තරය පිහිටුවූයේ ස්ටැලින් සහ ස්ටැලින්වාදය විසින් ඔක්තෝබර් විප්ලවය සහ ලෝක සමාජවාදී විප්ලවය පාවා දීමට එරෙහි ප්‍රතිචාරය ලෙසය. ඇමරිකානු ට්‍රොට්ස්කිවාදී ව්‍යාපාරය පැන නැංගේ මෙම ඓතිහාසික හේතූන්ය.

අපේ ඉලක්කය වන්නේ, වත්මන්හි එක්සත් ජනපදය සහ ලෝකය පුරා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ධනේශ්වර ක්‍රමය අවසන්කොට ඒ වෙනුවට නිෂපාදන මාධ්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍ර පාලනයකට යටත් කරමින් විද්‍යාත්මක ව සැලසුම්ගත පාලනයක් ඇති කිරීම ය. අපගේ දැඩි විශ්වාසය නම්, කම්කරු පන්තිය මෙම මාර්ගයෙන්, පුද්ගලයන් ධනය සහ ලාභය සඳහා වෙර දරනවා වෙනුවට, දිලිඳු බව අහෝසි කොට අව්‍යාජ දේශපාලන ප්‍රජාතන්ත්‍රයක් උදෙසා මාර්ගය නිර්මාණය කරගනු ඇති කියා ය. එසේ කිරීමේ දී කම්කරු පන්තිය, යුද්ධයට, දේශපාලන පීඩාවට, සැබෑ මානුෂික සාරධර්ම සහ අපේක්ෂා යටපත් කිරීමේ අත් සකල ආකාරයන්ම ද අහෝසි කරලනු ඇත.

න්‍යායික විශ්ලේෂණය

ඇඩම් ස්ට්‍රෝම්: ධනවාදය ගැටලුකහන ආර්ථික ක්‍රමයක් වන්නේ මන් ද? එය ප්‍රතිසංස්කරනය කල හැකි ද? එසේ නොහැකි නම් ඒ මන්ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ත්: ඉතිහාසය පිලිබඳ මාක්ස්වාදී භෞතිකවාදී සංකල්පය, ධනවාදය දැකගන්නේ, සිය පැවැත්ම සඳහා මනුෂ්‍යයා ගෙනයන අරගලයේ සන්දර්භය තුල වේ. වහල් ක්‍රමය, වැඩවසම් ක්‍රමය, 'ආසියාතික නිෂපාදන ක්‍රමය' සහ ධනවාදය පෙන්වුම් කලේ, මානව වර්ගයාගේ නිෂපාදන බලවේගවල ඓතිහාසික වර්ධනයේ අවධිත්ය.

ධනවාදය පදනම්ව ඇත්තේ, කම්කරු පන්තිය සූරාකෑම මත ය. ලාභය නිර්මාණය කරනු ලබන්නේ, අවශ්‍යයෙන් ම කම්කරු පන්තියෙන් අතිරික්ත වටිනාකම උපුටා ගැනීමෙනි. මාක්ස්ගේ වටිනාකම් පිලිබඳ න්‍යායට උග්‍ර ලෙස විරුද්ධවූව ද හැම

ධනපතිගාම ලාභය රැඳී පවතින්නේ කම්කරු පන්තියේ ශ්‍රමය මත බව දකී.

ලාභ අනුපාතිකය වැටීමට පවත්නා ප්‍රවණතාවය අතිවාර්යයෙන්ම පැනනගින්නේ නිෂ්පාදන බලවේගයන්ගේ වර්ධනය තුළින් ය. මෙම ප්‍රවණතාවය වලංගුකිරීමට ධනපතියන් දරන ප්‍රයත්නය තුඩුදෙන්නේ, කුරාකෑමේ මට්ටම වඩ වඩාත් නියුතු කිරීමටත් පන්ති අරගලය උග්‍ර කිරීමටත්ය.

වර්තමාන පන්ති අරගලය වර්ධනය වෙමින් පවතින්නේ, ගෝලීය ආර්ථිකයක රාමුව තුළ ය. එය නිර්නිතව ඇත්තේ ජාත්‍යන්තරව එකාග්‍රිත නිෂ්පාදනය සහ හුවමාරුව මගිනි. භාන්ඩයක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන්නේ හරියටම කොතැනදැ යි හඳුනා ගැනීම වඩ වඩාත් අමාරු වෙයි.

නිෂ්පාදන බලවේගයන්ගේ ගෝලීය ස්වභාවය ද, යල්පැන ගිය ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතියක පැවතීම ද දේශපාලන වශයෙන් ප්‍රකාශනය අත් කර ගන්නේ, ආන්තික ජාත්‍යන්තරවිවාදය යලි - නැගී ඒම ද, සරනාගතයන් මර්දනයට ලක් කිරීම ද, වැඩෙන ලෝක යුද්ධයේ තර්ජනය ද ලෙසය.

කෝවියට් සංගමය 1991 දී විසුරුවා හරින ලදී. සමාජවාදයෙන් කිසිදු තර්ජනයක් නැතුව ධනවාදයට කරන්නට පුළුවන් කුමක් ද යන්න දැක බලාගැනීමට අපට අවුරුදු 25කට වැඩි කාලයක් ලැබී ඇත. ඒත් අපට දකින්නට ලැබෙන්නේ, ගැසිට් වර්ගයේ ලක්ෂණ දරන රාජ්‍ය යලිත් පැන නැගීමයි. ඒවා වනාහි යටිතල ව්‍යවස්ථා ආර්ථික රෝගයේ දේශපාලන ප්‍රකාශනය යි. එම රෝගයේ උල්පත වනාහි, නිෂ්පාදන බලවේග පුද්ගලික අයිතියට යටත් වීම සහ කිසිසේත්ම ගෝලීකෘත ආර්ථික පර්යායක් සමග නොපැහැන ජාතික රාජ්‍ය පද්ධතියක පැවතීමයි.

මේ අනුව සෑම රාජ්‍යයක්ම දැන් යෙදී ඉන්නේ: අසල් වැසියා හිඟමනට දමනු යන ආර්ථික පිලිවෙත්, වෙලඳ යුද්ධ, දේශසීමා වැටී බැඳීම, සරනාගතයන් පන්තා ගැනීම, යනාදී වශයෙන් සිය පන රැකගැනීමේ හදිසි අරගලයකය.

මේ සියල්ල සනාථ කරන්නේ ධනේශ්වර ක්‍රමයේ බංකොලොත් කමයි.

මේ පද්ධතිය පිලිකර කල හැකි ද? නැත. දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් ඉක්බිතිව, ජාතික වශයෙන් පදනම්වූ ප්‍රතිසංස්කරණවාදී පිලිවෙත් රටක් රටක් පාසා ආධිපත්‍යය දරා සිටියේ ය. ලෝක යුද්ධ දෙකකට පසුව ධනේශ්වරය, සිය මොල කැබලි වී යන තත්වයකට අඟල් ගනිනි ලංවී තිබුණි! මේ අනුව අර්බුදය රඳවා තබාගැනීම සඳහා හදාගත් යාන්ත්‍රණයන් මහාරාශියක් පෙල ගස්සා ගන්නා ලදී. එහෙත් ඒවා එකකට පසු අනෙක වශයෙන් අසාර්ථක විය. 1971 වනවිට ඩොලරය -රන් වලට මාරු කිරීමේ හැකියාව මත පදනම් කරන ලද බ්‍රේටින් වුඩ්ස් පද්ධතිය අසාර්ථක විය. ඊට පසු පාවෙන හුවමාරු අනුපාතික බඳු වෙනත් මූල්‍ය ක්‍රම ඇති විය. එහෙත් ප්‍රතිසන්නා යලි යලිත් ඉස්මතු වීම අර්බුදයේ වර්ධනය ඉදිරියට තල්ලු කළේ ය. මේ වනවිට අප වලඹ සිටින්නේ අර්බුදයේ ඉතා උග්‍ර අවධියකට ය.

ඇඩම් ස්ට්‍රොම්: මාක්ස්වාදය සහ සමාජවාදය පොදුවේ ගත්තොත් ඒ දෙකම ප්‍රධාන ධාරාව තුළ දේශපාලන වශයෙන් බලගතු සහ විවාදශීලී න්‍යායයන් වන හෙයින් ඒවා අරගලයේ සියවස් ගණනක් තරනා ගනන් නැති ව්‍යාපාරයන් විසින් යොදාගනු ලැබ තිබේ. මාක්ස්වාදය සහ සමාජවාදය සීමාව අර්ථවත් වන්නේ කෙසේ ද? සීමා දක්වන අර්ථයන්, ඒවා වටහා ගැනීමට බොහෝ ජනයා ට උගන්වා තිබෙන ආකාරයට වඩා,

වෙනස් ලෙස කැපී පෙනෙන්නේ මන්ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ටන්: ප්‍රථමයෙන්ම ප්‍රසිද්ධ කීමක් මතක් කරමි: "ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රත්‍යක්ෂයන් ආර්ථික ආකල්පයන් සමග ගැටෙන්නේ නම්, එම ප්‍රත්‍යක්ෂයන් නිෂ්ප්‍රභ කිරීමට ප්‍රයත්නයක් දරනු ඇත." මාක්ස්වාදය මෙතරම් විවාදාත්මක වන්නේ එය පවත්නා ආර්ථික පර්යායේ අස්ථිර ස්වභාවය තහවුරු කරන ඉතිහාස න්‍යායක් ඉදිරිපත් කරන නිසාය. මාක්ස්වාදය හෙගල්ගෙන් ආකාසය උකහා ගන්නා ප්‍රමාණයට මෙසේ තර්ක කරයි: "පවත්නා සියල්ල විනාශ වීම ට නියමිතය. ලෝකයේ පහලවන සියල්ල පැනනගින්නේ තමන්ගේ ම විනාශයේ බීජයන් ද දරාගෙනය." එහෙත් හෙගල්වාදය මෙන්, මාක්ස්වාදයට මෙය හුදෙක් අනාවැකියක් නොවේ. අර්බුදයන් නිර්මාණය කර සමාජ විප්ලවය සඳහා කොන්දේසි සකස්නාවූ සැබෑ, පවතින්නාවූ ආර්ථික ප්‍රතිසන්නා මාක්ස්වාදය විසින් එලිදරව් කරනු ලැබ ඇත. මෙය ධනේශ්වරයට හලාහල විසකි. තමන්ගේ දින නියමවී ඇති බව අසන්නට ධනේශ්වරය කැමති නැත.

ධනේශ්වරය සදාකාලික නොවන බව පෙන්වූම කරන්නාවූ, ඉතිහාසය පිලිබඳ න්‍යායක් ඉදිරිපත් කරන මාක්ස්වාදය, සමාජ-ආර්ථික සන්නතින්ගේ නියාම සහ ප්‍රතිසන්නා පිලිබඳ වැටහීමක් සපයා දෙයි. එය සමාජවාදයේ අතිවාර්යතාව -සමාජවාදය ඉඛේටම එනම් මිනිස් ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් සහ දැනුවත් දේශපාලන අරගලයකින් තොරව ඉඛේටම පහලවනු ඇතිය යන්නක්- කියාපාන්නේ නැත. එහෙත් මාක්ස්වාදය මෙසේ තහවුරු කර සිටී: නිෂ්පාදන මාධ්‍යයන් හි පොදුගලික අයිතිය අහෝසි කිරීම, වෛෂයික ආර්ථික සන්නතින් තුළ පෙර අඟවනු ලැබ ඇත; එය වර්ධනය වන්නේ ප්‍රාග්ධනය, සවලව, සමාජිකෘත වන්නාවූ වෛෂයික සන්නතියක් තුළින් ය.

'සමාජවාදය' යන වචනය ප්‍රථමයෙන්ම යොදා ගනු ලැබුවේ ලෝරන්ස් ස්ටේන් නම් පුද්ගලයෙක් විසින් 1820 ගනන් වලදීය. ඔහු එය 'සමාජ සමානතාවය පිලිබඳ ක්‍රමානුකූල විද්‍යාවක්' ලෙස නිර්වචනය කළේ ය.

කම්කරු පන්තියේ විප්ලවවාදී කුමකාව ගැබ්වී පවත්නේ සමස්ත නිෂ්පාදන පද්ධතිය තුලම එය දරන තැන තුලය.

ඇඩම් ස්ට්‍රොම්: සමාජවාදීයෙකු ලෙස සීමා කැබවීමට -පවත්නා- සමාජවාදය කෝවියට් සංගමය සහ මාක්ස්වාදී ජීනය බඳු පාලන තන්ත්‍රයන්ගේ අධිකාරිවාදී දේශපාලනයට අතිවාර්යයෙන්ම තුඩු දෙන්නේ යයි චෝදනා කරන අයට කියන්නේ කුමක් ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ටන්: ප්‍රථමයෙන් ම කිව යුත්තේ, එය ඉතා යුක්තිසුක්ත ප්‍රශ්නයක් බවය. සමාජවාදය ගැන උනන්දු වූ ද ධනවාදයෙන් පිටතට මාර්ගයක් සොයන්නා වූ ද ඕනෑම කෙනෙකුට සැබවින් ම දැනගැනීමට උවමනා වන කාරනයක් නම් කෝවියට් සංගමයට සිදුවූයේ කුමක්ද? යන්නයි. ලෝකය වඩා හොඳ තැනක් බවට පත් කිරීම සඳහා තමන්ගේ ජීවිතය කැප කිරීමට උවමනා කවුරුන්ට වුව ද සන්නතින්ම නොඅසා බැරී ප්‍රශ්නයක් නම්: ඇත්තටම මා මේ කරන්නට යන්නේ මොඛයෙකු සේ මිත්‍යා දෙව්ලොවක් පසුපස දිවීම ද? යන්නයි.

කෝවියට් සංගමය සම්බන්ධයෙන් ගතහොත් උත්තරය නම්, එහි සමාජ විප්ලවයක් සිදුව ඇති බවයි. එහෙත් විප්ලවයට එරෙහිව ජාතිකවාදී හා නිලධාරිවාදී ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදුවිය. ස්ට්‍රොම්වාදී තන්ත්‍රය එහි ප්‍රකාශනය විය. ජාත්‍යන්තර සමාජවාදී විප්ලවයේ න්‍යායයන් බොහෝ දෙනෙකු මතා පරිමානයෙන් සාතනය කිරීමට ස්ට්‍රොම්වාදය වග කිව යුතුය.

ඉතින් ප්‍රධාන ප්‍රශ්නය මෙයයි; ස්වදේශික වාදය බෝලයේවිකවාදයෙන්, ලෙහිනවාදයෙන් වෙන්දියව පැන නැගෙන ද නැතහොත් ස්වදේශික බෝලයේවික වාදයේ සහ සිකතෝබර් විප්ලවයේ මුලධර්මයන්හි දුෂ්ට විකෘතියක් ද?

මෙයට උත්තර ලබාගත හැකි වන්නේ පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න ඇසීමෙනි: මෙම පරිහානිය සිදුවෙමින් පැවති තතු හමුවේ එයට වරෙහි සටනක් කරන ලද්දේ ද? ඉතින් අපට මෙහිදී අනුමාන වල වල්බැහැරීමට උවමනා නැත. 1923 දී ලියෝන් ට්‍රොට්ස්කි ගේ නායකත්වය යටතේ පැන නැගුණු වාම විප්ලවය, රාජ්‍යය ද කොමියුනිස්ට් පක්ෂය ද ඇතුලත සිදුවෙමින් පැවති නිලධාරීකරනයට වරෙහිව ක්‍රමානුකූල විවේචනයක් වර්ධනය කළේ ය. 1924 දී ස්වදේශික ක්‍රමානුකූල 'තනි රටේ සමාජවාදය' පිලිබඳ න්‍යාය ඉදිරිපත් කළේ ය. මෙමගින් කියන ලද්දේ එය (රුසියාවේ සමාජවාදය) වෙනත් රටවල සමාජවාදී විප්ලවයන්ගෙන් ස්වාධීනව සිදුවනු ඇතිය යන්නයි. වෙනත් රටවල විප්ලව සාදරයෙන් පිලිගනු ඇත. එහෙත් ඒවා අවශ්‍යම නැත.

මාක්ස්වාදී සම්ප්‍රදාය මත පදනම්ව සිටි ට්‍රොට්ස්කි, ජාතික ආර්ථික ස්වයංපෝෂිත රාජ්‍යය, සමාජවාදය සමග සමහන් කල නොහැකියයි තර්ක කළේ ය. 1917 දී ඔලය අල්ලා ගැනීමට ලෙහිනගේ යොමුවීම නිගමනය කරනු ලැබුවේ, ප්‍රාථමිකවම රුසියානු තත්වයන් විසින් නොව, ප්‍රථම ලෝක යුද්ධයෙන් පැන නැගුණු ජාත්‍යන්තර තත්වයන් විසිනි.

ස්වදේශික වාදී තත්ත්වය පෙරලා දැමිය යුතු යයි ට්‍රොට්ස්කි කියා සිටියේ ය. හේ එම තත්ත්වයේ ප්‍රතිවිප්ලවවාදී භූමිකාව හෙලා දැවුණේ ය. එවන් දේශපාලන විප්ලවයක් සිදු කරනු නොලැබුවහොත් සිදුවනු ඇත්තේ, අන්තිමේ දී ස්වදේශික වාදී තත්ත්වය විසින් කෝවියට් සංගමය විනාශ කිරීම යයි ට්‍රොට්ස්කි අනතුරු ඇඟවී ය. ඔහු නිවැරදි බව සිප්පු විය.

ඇඩම් ස්ට්‍රොම්: ට්‍රොට්ස්කිවාදය, ඔබ සහ සසප අනුයත ලියෝන් ට්‍රොට්ස්කි විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ න්‍යායික මුලධර්ම ලෙහිනවාදයෙන්, ස්වදේශික වාදයෙන් සහ මාඛි වාදයෙන් වෙනස්වන්නේ කෙසේ ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ටන්: ට්‍රොට්ස්කි සහ ලෙහින නියෝජනය කළේ, සම්භාව්‍ය මාක්ස්වාදී සම්ප්‍රදායයි. මෙම සම්ප්‍රදාය භෞතිකවාදී ය. සකල ආකාර දාර්ශනික අන්තරායවාදයන්ට ගැඹුරෙන්ම සතුරු ය. කම්කරු පන්තියට නියම විප්ලවවාදී භූමිකාව පැවරීය. ස්වදේශික වාදය, මාඛි වාදය, සහ තවත් එබඳු ඒවා සියල්ල මාක්ස්වාදය ජාතිකවාදී ලෙස විකෘති කිරීම් ය. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් මාක්ස්වාදයේ ජාතිකවාදී රූපාකාරයන් සියල්ල සාරභූතවම ප්‍රති-මාක්ස්වාදී වේ. කෝවියට් සංගමයේ දී ස්වදේශික වාදය කළේ තමන් ඔලය පැනැර ගැනීම යුක්ති සහගත කිරීමට මාක්ස්වාදී වාක්‍ය පාවිච්චි කිරීමයි. එහෙත් ලෙහින සහ ට්‍රොට්ස්කි මාක්ස්වාදය යොදාගත්තේ, සමාජ-ආර්ථික විශ්ලේෂනයක් සහ දේශපාලන මගපෙන්වීමක් සඳහාය.

සමකාලීන සිද්ධි

ඇඩම් ස්ට්‍රොම්: වෙනිසියුලාවේ හිටපු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීව තෝරා පත් කරගත් ජනාධිපති වූ හියුගෝ චාවේස් '21 ක්වන සියවස සඳහා සමාජ වාදය' යයි නම්කරනලද ක්‍රියා මාර්ග යක් උඩ තරග කොට යලි යලිත් ජයග්‍රහනය කල බව සුප්‍රසිද්ධ ය. ඔහුගේ මරනයෙන් පසුව, කෙසේ වෙතත්, නොඅම් චෝම්ස්කි ද ඇතුලු වමේ සමහර අය පවා වෙනිසියුලාවේ ආන්ඩුව වඩ වඩාත් ඒකාධිපති පියවරයන් යොදා ගැනීම පිලිබඳ චෝදනා

වල්ලකොට තිබේ. වෙනිසියුලාවේ වත්මන් තත්වය ගැන ද ජාත්‍යන්තර මාධ්‍යවල එය පිලිබඳව ලියා ඇති දේ පිලිබඳව ද ඔබ දරන මතය කුමක් ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ටන්: එක්සත් ජනපදය වෙනිසියුලාව අස්ථාවර කරනයට නිසැකවම ඉලක්ක කරගෙන ඇත. 2000ක් ගනන් වලදී නිව් යෝක් ටයිම්ස් පුවත් පත, එරට ආන්ඩුව පෙරලා දැමීම ගැන සන්නෝෂය පලකරන කතුවැකියක් කුප්‍රකට ලෙස, පලකළේ එවන් සිද්ධියක් සිදුවන්නට ද පෙර ය.

එහෙත් එක්සත් ජනපදය කරන අපරාධ, මෙම සාරභූත වශයෙන්ම ජාතික ධනේශ්වර පාලන තන්ත්‍ර හුවා දැක්වීම සඳහා යොදා ගත යුතු නැත. මාක්ස්ගේ අදහස් අර්ථ දක්වමින් කීවොත් අප, මිනිසුන් තමන් ගැන කියාගන්නා වචන උඩ සිටුවූ ගැන අර්ථ දක්වන්නේ නැත. එසේ නම්, වෙනිසියුලානු පාලනය, සමාජවාදී යයි තමන්ට අලවා ගන්නා ලේඛල උඩ, එම පාලනය අප විසින් මැනීම නො කට යුතු නොවේ ද? ඔබගේ රටවල, ධනේශ්වරය ක්‍රවිශේෂයෙන් දුබල වූ ඔබගේ රටවල තුල, ජාතික ධනේශ්වරය ඔලගතු ඔලවේගයන් දෙකක් අතර, එනම් කම්කරු පන්තිය සහ ජාත්‍යන්තර අධිරාජ්‍යවාදය අතර හිරවී ඉන්න තත්වයකට මුහුණපා සිටී. එවන් තතු තුල ය පාලක පන්තියේ සමහර කොටස් මහජන සහයෝගය ගොනුකර ගැනීම සඳහා සමාජවාදී වචන තරඹ කරන්නේ. චාවේස් ගේ වැඩ පිලිවෙලට මුදල් සපයාගත්තේ තෙල් මිල නාවකාලිකව ඉහල යාමෙන් ලද වාසියෙනි.

එහෙත් කල්යාන විට පැනැදිලි වූයේ, ඔහුගේ ජාතික 'ව්‍යාජ-සමාජවාදී' සංවර්ධනය මිත්‍යාවක් බව ය. සමාජවාදය සඳහා නිෂ්පාදන ඔලවේග ජාත්‍යන්තරව සංවිධානය කිරීම අවශ්‍ය කෙරේ. ඔබලිවියානු විප්ලවය ද වෙනත් වාම තන්ත්‍රයන්ගේ පාලනයන් ද ජාතික ක්‍රියාමාර්ග මත පදනම්ව පවතිනනාක් දුරට ද, කම්කරු පන්තියට තමන්ගේ ම ඔල සංස්ථාවන් නිර්මානය කරගත නොහැකිව ඇති හෙයින් ද සමාජවාදී යයි වර්ගකල නොහැකිය. එහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන්, වෙනිසියුලාවේ හා වෙනත් ලතින් ඇමරිකානු රටවල කම්කරු පන්තිය තුල පවත්නා විභව (විප්ලවවාදී) ශක්‍යතාවයට අප දක්වන අතිමූලික සහයෝගය එම රටවල පාලක තන්ත්‍රයන්ට සහාය දැක්වීමක් ලෙස අර්ථකථනය නො කල යුතු ය.

ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය විසින් වෙනිසියුලාව පිලිබඳව වාර්තා කර ඇති ආකාරය තුවිජය. මෙම තන්ත්‍රය පිලිබඳව සිටුවන්, විශේෂයෙන්ම නිව් යෝක් ටයිම්ස් වාර්තා කරන ආකාරය ගැන අපේ ප්‍රකාශනය නිරතුරුව විවේචනය කර ඇත.

ඇඩම් ස්ට්‍රොම්: සසප සඳහා ඔබේ වැඩ කටයුතු වලට අමතරව, ඔබ ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ WSWS.org ප්‍රධාන කර්තෘ වරයා ද වන්නෙහිය. අන්තර්ජාලයේ සඟරාවක් ලෙස පලවන එය මේ වන විට ගුගල්, ෆේස්බුක්, සහ වෙනත් කේවිම් යන්ත්‍රවල ඔරපතල වාරනයට ලක්ව තිබේ. ඔබගේ දිනපතා ප්‍රකාශනය පලකරන්නේ කෙසේ ද? මේ අන්තර්ජාල මත සංගත සිඛව වාරනයට ලක් කිරීම සිද්ධ වූනේ කොහොම ද?

ඩේවිඩ් නෝර්ටන්: අප 2018 දී ලෝක සමාජවාදී වෙබ් අඩවියේ 20 වන සංවත්සරය සමරන්නෙමු. සංකීච්චන විප්ලවයේ විභවය පිලිබඳව වටහා ගැනීමට ජාත්‍යන්තර කම්චුව ඉතා යුතුකුල වූ බව මම සිතමි. අප මෙයට අවධානය යොමුකරමින් සිටියේ. අන්තිමේදී 1997 දී අපි පවත්නා මුද්‍රිත පුවත් පත වෙනුවට, දැන් ලොකවේඅ නමින් හැඳින්වෙන දෛනික අන්තර්ජාල ප්‍රකාශනය ආරම්භ කලෙමු. ගිය 20 වසර තුලදී අපි විප්ලවවාදී සමාජවාදී ප්‍රකාශනයක් ලෙස විශාලතම පාඨකය

ගොඩනගා ගත්තෙමු.

ගිය මාස හය ඇතුළත ගුගල් සෙවිලි යතුර තුළින් අපගේ වෙබ් අඩවියට පිවිසෙන්නන් සංඛ්‍යාව මහත් පරිමානවලට වැරදී ඇති බව අපි දැනුවෙමු. ගුගල් මගින් අපගේ වෙබ් අඩවියට එලඹෙන අය සියයට 70ක් පමණ වැරදී ඇත. බොරු පුවත්නි යයි නම්කර එවා “fake news” හැර දැමීමට අලුත් ක්‍රමලේඛයක් (අල්ගොරිතම) ගුගල් විසින් පිහිටුවාගෙන තිබෙන බව අපට පෙනී ගියේ ය. බොරු පුවත්නි යන පදයම ව්‍යාජ ප්‍රභවයකි. එය අප වැනි වෙබ් අඩවි වාර්තා කිරීමට යොදා ගන්නා පදයකි.

ඇඩම් ස්ට්‍රෝමා: *මේ මාසයේ මුල සිඬ පුලිටිසර් න්‍යාය ලාභී රැඩිකල් පුවත්නි සමීපාදක ක්‍රිස් හෙප්ස් සමග ඇමරිකානු දේශපාලනයේ තත්වය ගැන කල සාකච්ඡාවක් පලවිය. ඇමරිකානු දේශපාලනයේ වත්මන් තත්වය කුමක් ද, එය 21 වන සියවස තුලට ඇතුළුව සිටින මානව වර්ගයාගේ ගමන් මග පිලිබඳ සිඬ දැක්ම කෙරෙහි බලපා ඇත්තේ කෙසේද?*

ටෙඩ් ටෝර්ටෝ: උමිප් වනාහි රෝගී දේශපාලන, සමාජ සහ සංස්කෘතික පරිසරයක නිර්මාණයකි. ඉතින් මේ ගැන ව්‍යාකූලත්වයක් තිබිය යුතු නැත. හිලරි ක්ලින්ටන් ද වෙනස් ආකාරයකින් වුවත් එම රෝගී භාවයේම ප්‍රකාශනයකි. මෙම ජනපති වර්තමාන නිරීක්ෂණය කල බොහෝ දෙනා හිසුනු ලෙස අනුවත්ව සිටි කරුණක් නම්, කවර කලෙක හෝ ඉදිරිපත් කරන ලද අපේක්ෂකයන් අතුරෙන් මොවුන් දෙදෙනා, අතිශයින්ම කුප්‍රකට වූ බව ද ගතවූ අඩ සියවස තුල සිදු වූ ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරණ ගත හොත් මෙය, පෙර නූවූ විරූ තත්වයක් සලකනු කරන බවත් ය. ඒ වනාහි ඉවරයක් නැති පරිමානවලින් අඩ සියවසකි. දැන් ඉතින් උමිප් කියන්නේ කවු ද? ට්‍රොට්ස්කි වනාවක් ඉතිහාසය පිලිබඳ “නපුරු හිට්ලර්” න්‍යාය ගැන සඳහන් කළේ ය. “හිට්ලර් අයින වුවහොත් යුරෝපය උද්‍යානයක් කේ විකසිත වනු ඇතිය” යන න්‍යායයි. උමිප් පැන නැංගේ දුෂිත නිව්යෝක් දේපල වෙලඳපල, වෝල් ඩීඩී, ලාස් වේගාස් සුදුපල යනාදියෙනි. මේ සියල්ල එකතු කල කල්හි, සිඬට ලැබෙන්නේ ඩොනල්ඩ් උමිප් නමැති මෘගත්වයයි. සිහු නියෝජනය කරන්නේ වර්තමාන “ලුම්පන් (රස්තියදුකාර)” ධනෝස්වරයේ බලයට පත්වීමයි.

උමිප් වනාහි අන්තර් සම්බන්ධිත අතිශයින්ම භයානක සන්නතින් දෙකක පුද්ගලාරෝපනය යි. එකක් නම් කම්පාකාරී ලෙස අසමාන සමාජයක නිර්මාණයයි. ඊගන් බලයට පත්වූ නැන පටන් සිදු ව තිබෙන්නේ, දැවැන්ත සමාජ අසමානත්වයේ ඉහල යාමක් සහ ධන සංකේන්ද්‍රනයකි. එය ජනගහනයේ මුදුනේ ම ඉන්නා ඉහල ම සියයට 1.0, 0.1 සහ 0.01 අත ධනය ගොඩ ගසා ඇති පරිමාණය සිතාගත නොහැකි තරම් ය. වෛරාධිකාරය පුදුම සහගත ප්‍රමාණයක් ධනය කඳුගසාගෙන තිබේ. මෙය වනාහි ප්‍රජාතන්ත්‍රයේ ප්‍රතිවාදයම වේ. මෙම වෛරාධිකාරය වැඩි වැඩියෙන් බලය සියතට ගෙන තිබෙන අතර, ලිබරල්

ආයතනයන්හි කම්ප්‍රදායික බලය හොදාපාලුවී ගොස් තිබේ. ඒ අතර බලය විශේෂයෙන්ම එක්සත් ජනපද මිලිටරිය සහ මුද්ධිඅංශ අතට සංකේන්ද්‍රනය වී තිබේ. මේ ප්‍රභවය දේශපාලන පක්ෂ දෙකම මත සම්පූර්ණ ආධිපත්‍යය දරා සිටී. ඩිමොක්‍රටික් පක්ෂය වනාහි සරභූත වශයෙන් ගත් කල්හි වෝල් ඩීඩීයේ ද මිලිටරි මුද්ධි ප්‍රජාවේද සන්ධානයකි.

ධනයේ අති මහත් පංගුව මුදුනේම කඳුගසී ඇති අතර, එය ජනගහනයේ දල වශයෙන් ඉහල සියයට 10 තුල එක්තරා ඉරිසියාවක් නිර්මාණය කර ඇති අතර, එය ලිංගික කැමැත්ත, ලිංග හේදය, ජන වාර්ගිකත්වය, සහ වර්ගය මත දෘෂ්ටිවාදාත්මකව පදනම් වූ ප්‍රතිගාමී මධ්‍යම පන්තික දේශපාලනයේ සුවිශේෂ රූපය තුළින් ප්‍රකාශනයක් අත්කර ගෙන ඇත. අසන්නුෂ්ටියට පත් අනන්‍යතාවන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය තරග කාරී ඉල්ලීම්වල හැඩදී ඉලක්කය නම් සමාජයේ ඉහල තට්ටු අතර ගොඩගැසී පවත්නා ධනයෙන් තමන්ටත් පංගුවක් ලබා ගැනීම ය. මා සිතන්නේ, එවන් දේශපාලනයක මොනගම්ම හෝ ප්‍රගතිශීලී භාවයක් ඇත්තේ නැතැයි කියා ය. එය කැතය, ආත්මාර්ථකාමීය, පලිගන්නා සුලු ය. අපේක්ෂා කලහැකි පරිදිම මානව ශාක්‍ය අංශයේ වැඩිකරන ශාක්‍යාලිකයන් අතර එයට විශාල සහ උනන්දු සහගත ශ්‍රාවකත්වයක් ලැබී තිබේ.

ඇඩම් ස්ට්‍රෝමා: *දශක ගනනාවක දේශපාලන උද්ඝෝෂණ වලට සිඬගේ යොමුවීමේ උත්ප්‍රේරකය කුමක් ද? අනාගත ක්‍රියාකාරිකයන්ටත් පොදු ජනතාවන්ටත් සිඬගේ ජීවිත කාලීන කටයුතු වලින් වඩාත්ම බලපාන පාඩම් කවරේ ද?*

ටෙඩ් ටෝර්ටෝ: ප්‍රේරණය ලැබෙන්නේ වෛෂයික තත්වය තුළින්ම ය. කෙනෙකු දැනුවත් පුද්ගලයෙකු හැටියට මේ සියල්ල වටහා ගැනීමට උත්සාහ කරන තාක් දුරට, මාක්ස්වාදියෙකු හැටියට මෙම සිද්ධීන්ගෙන් මෙම ගැටලුවලට විසඳුමක් සොයා ගැනීමට උත්සාහ කරන තාක් දුරට, අප සමාජයක් ලෙස මුහුණදී ඉන්නා අන්තරාය කොතරම් භයංකර දැයි කෙනෙකු වටහා ගනු ඇත.

පාඩම් මොනවාද? විසිවන සියවසේ අත්දැකීම් අධ්‍යයනය කරන්න. කෝවියට් සංගමය පිලිබඳ ට්‍රොට්ස්කිගේ විශ්ලේෂණය මනාව පරිශීලනය කරගන්න. යට දැක්වෙන මනා ප්‍රශ්නය පිලිබඳව සිත යොමු කරන්න: 20 වන ශතවර්ෂයේ සිදුවූ මනා ව්‍යසනයන් යලිත් සිද්ධවීම අප වලක්වා ගන්නේ කොතොම ද? ඒ මන්ද කිවහොත්, මෙම ව්‍යසනයන් යලිත් සිදුවුවහොත් මිනිස් වර්ගයාට කවර කලෙකවත් යලිත් ඉන් ගොඩ ඒමට නොහැකි වනු ඇති හෙයිනි. 20 වන සියවස විප්ලවයේ සහ ප්‍රතිවිප්ලවයේ ශතවර්ෂය වූයේ ය. සික්තෝබර් විප්ලවය වනාහි, මානව වර්ගයා තමන්ගේම ඉරනම සියතට ගැනීමට, සමාජයේ සමාජ-ආර්ථික පදනම් දැනුවත්ව ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට, ඉතිහාසය පුටුම වරට දරන ලද ප්‍රයත්නය යි. එහෙත් මනා පරිවර්තනයන් පහසුවෙන් ඉෂ්ට කල නොහැකි බව අපි දනිමු.